

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Meglepően olcsó

Jegyek kaphatók a szezon első hangversenyére, — olvassuk az élmes rendezők hirdetésében. Negyven leitől kétszáznegyven leig egy jegy ára. Már negyven leitől? Hát itt legfeljebb az a meglepő, hogy ezeket a jegyárakat olcsónak vélje valaki. Hogy valahol a legfelsőbb emeleten még mindig negyven leibe kerüljön egyetlen személynek az ugynevezett legolcsóbb áru jegy, mikor egy egész család ugyanebből az összegből naponta megél. Már tudniillik, ha van negyven leie. De hát tulsokan vannak olyanok, akiknek még a legszükségesebb megélhetési cikkekre sem telik naponta ennyi. Bengeteg azoknak a sráma, akik toldozva-foldozták ruhájukat, a régi rongyot, mert nem telik újra, arra pedig még csak gondolni sem mernek, hogyan jutnak majd télükabáthoz. Bizony ezek a jegyek nagyon is drágák különösen a mi viszonyainkhoz mérve. Ezekre a viszonylatokra, amelyeknek komorságát semmi sem jellemzi jobban, mint a legújabb statisztikák véskiáltásai, ahogy fülünkbe harsogják a mindenrendű ellátatlanságot: ezernyi baját, nyomorát, a fenyegető munkanélküliséget, a száz és százezer korai csecsemőhalált. A legnagyobb megpróbáltatások között küzd, tengődik az emberek nagyobb része, hogy megvívják létharcát egyik napról a másikra. Ez a helyzet. A közeledő tél, a tüzfagond még mélyebb barázdákat szánt a gondterhelt arcokra. Mi lesz velünk, kérdik, akik kényszerítettségben is valahogy megélték a kiméletes nyarat? De ugyanezt kérdik azok is, akiknek módjukban áll néhány száz leit megkeresni és nem tudják, hogyan osszák be. Mitévők legyenek, ha majd beáll a legzordabb időszak? Néhány száz leies keresetek, törpe jövedelmek ezeknek a kétszáz leies hangversenyjegyeknek alig néhány szorosából kénytelenek megélni egész hónapon át. És vajjon mikor az emberek nagy része, családjukkal így nélkülözések közt él, helyes-e ez a magas helyi hangverseny? Tulrikító az ellentét! Aránylag kevesen vannak, akiknek módjukban áll, hogy családjukkal akár ezer leit is elköltse nek egy ilyen alkalommal és rengeteg a szenvedő többség, amely esodálatosan ebből az összegből, vagy még kevesebből, egy egész hónapon át is megél. Hogyan? Az rejtély. De meg kell élniök. És vannak is olyanok, akiknek módjukban áll, hogy ilyen nagy luxusigényeket kiélégítsenek, vajjon eszükbe jut-e, hogy mennyire nélkülöznek mások? Nem jut-e eszükbe, hogy mennyi szenvedést, könnyt lehetne letörölni szenvedő embertársaik arcáról, ha árváknak, nyomorgóknak, éhezőknek juttatnának ugyanilyen áldozatos adományt. Ez volna az igazi kultúreselekedet és egyben a legszebb szimfónia, hogy embertestvéreik nagy nyomorúságával összeesendüljön szívük. Amíg azonban ezren és ezren nem tudnak hozzájutni a mindennapi falat kenyérhez, amíg a kisemberek szintén nélkülöző társadalmának kell összefogni, hogy a ninesteleneket felruházzák, a szegény iskolás gyermekeknek legalább délben egy kanál meleg levest juttassanak és az állam kénytelen az intellektuális munkanélkülieket összeírni, hogy szükségmunkával megszabadítsa őket az éhenhalástól, addig szemérmelenség azt iratni, hogy kétszáznegyven leie meglepően olcsó ár azért, hogy egy este két-három óráján át végighallgathatunk egy hangversenyt. Tiszteeljük és be-

A spanyol testvérháború rémségei

A szülőknek végig kell nézni szerencsétlen gyermekeik tömeges kivégzését

Spanyolországban tovább folyik a testvérvér. A hatalmak követői, akik a vértől csepegő Madridot otthagyták és Biarritzban ültették fel tanyájukat, tudvalevőleg közelbeptek mindkét félnél annak érdekében, hogy a polgárháborút emberségsébbé tegyék és megkímélik a pusztulástól azokat, akik nem fegyverrel állanak szemben egymással.

A diplomaták testületének jöndulatu jegyzékére most a madridi kormány rendkívül éles hangú választ adott. Ez a válasz olyan kínos meglepetést keltett, hogy egyelőre még nem is kívánják azt nyilvánosságra hozni.

A baloldali francia munkásság a madridi kormány támogatását kívánja

Franciaországban elsősorban a baloldali munkásság az, amely a madridi vörös kormány támogatását kívánja. Az általános szakszervezeti szövetség, amelynek öt millió tagja van, vezetőségi ülést tartott, amelyen fontos határozatot hozott.

A szakszervezetek felszólítják a Blum-kormányt, hogy az angol kormánnyal egyetemben tegye újabb vizsgálat tárgyává a semlegesség elvét, mivel azt Németország és Portugália magatartása veszélyezteti.

Ilyen körülmények között — mondja a szakszervezetek határozata — a francia kormány kénytelen a semlegességi tárgyalásokat előről kezdeni és új határozatot hozni arra vonatkozólag, hogy Franciaország milyen magatartást tanúsítson Spanyolországgal szemben.

A francia kormányhü baloldali pártok parlamenti tagjai értekezletet tartottak, amelyen határozatot hoztak, amely kimondja, hogy magukat a madridi kormánnyal szolidárisnak jelentik ki.

Értekezletet tartottak azonban a jobboldali pártok képviselői is és kijelentették, hogy a kormánynak a szakszervezetekkel szemben tanúsított engedékenysége ellen tiltakoznak.

Portugáliában nagy az izgalom a spanyol kormány portugálellenes magatartása miatt. Legutóbb a madridi kormány

A diplomaták ilyen körülmények között mérlegelés tárgyává teszik, hogy nem volna-e célszerű a madridi kormánnyal a diplomáciai összeköttetés megszakítása.

A nemzeti felkelők burgosi kormánya tiltakozó jegyzéket intézett a hatalmakhoz az ellen, hogy Franciaország a madridi kommunista kormányt fegyverrel és pénzzel támogatja. A jegyzék felsorolja, hogy szeptember 5-én Bayonne állomáson Madrid számára kétszáz gépfegyvert adtak fel. Elpanaszolja a jegyzék azt is, hogy a vörös milícia katonai repülőgépei bámmikor végezhetnek francia területen leszállást, hogy aztán alkalmas pillanatban visszatérjenek Spanyolországba.

San Sebastian körül az ostromzár olyan szoros, hogy a városba sem bemenni, sem onnan kijönni nem lehet. Az ostromló felkelők biztosra veszik, hogy a város birtokukba jut, mielőtt komoly támadást intézzenek ellene. A többi frontról is olyan hírek érkeznek, amelyek a felkelők sikereiről számolnak be.

Lisszaboni lapok borzalmas dolgokat írnak legújabbán arról, hogy a spanyol kommunisták miképpen állanak bosszút Irun elestéért. Az Uruguay nevű hadihajón számos tuszt tartanak fogva, akik közül Irun elestének napján negyvennégyet kivégeztek. Azóta is naponta gyilkolnak meg tuszokat. Huszonegy asszonyt és leányt kihajtottak a partra, ott a csöcselék prédájául dobták őket, majd valamennyit megölték.

A hajón hosszú kötelet feszítettek ki, amelyre kilenc gyermeket felakasztottak. A szülőknek végig kellett nézni gyermekeik kivégzését.

Sokan megőrültek, mások pedig pusztá ököllet mentek neki az öröknek, mire azok a szerencsétlen embereket agyonlőtték. Naponként előfordul, hogy egyes tuszok lábára súlyokat kötnek és elevenen süllyesznek őket a tengerbe.

Százezer spanyolországi menekült érkezett eddig Franciaországba

San Sebastianban az anarchisták, akik tisztában vannak vele, hogy a város már nem tarthatják sokáig, hat-százhuszonöt tuszt ki akartak csempészni a börtönből, hogy kivégezzék azokat.

A baszk őrség azonban vonakodott a tuszokat kiadni, mire köztük és az anarchisták között véres összecsapásra került a sor.

A fegyveres összetűzés az anarchisták meghátrálásával végződött.

Franciaországba eddig körülbelül százezer spanyolországi menekült érkezett. Egyedül Irunból nyolcezen menekültek át Hendayeba. Szófiából jelentik, hogy az ottani spanyol követ, aki nemrég a felkelőkhez csatlakozott, nem en-

gedte be az épületbe a madridi kormány által küldött új követet.

A régi követ eltávolította az épületről a spanyol köztársaság lobogóját és helyébe a királyság zászlaját tűzte ki.

Kassán a kommunisták nagy tüntetést rendeztek a madridi kormány mellett. Követelték, hogy Csehszlovákia kormánya engedje meg a fegyverszállítást Spanyolországba. Számos tüntetőt, köztük Kosik kommunista képviselőt is, letartóztattak. Az angol szakszervezetek tegnapi kongresszusa határozatot hozott, amelyben kimondta, hogy a spanyolországi eseményekkel szemben a semlegesség fenartása mellett foglal állást.

Ezt azonban bizonyos feltételekhez kötik.

esüljük a művészeteket és a művészeket is, de a mai nyomorúságos viszonyok között valahogyan szinte ildomtalanok érezzük,

ha egy-egy külföldi művész eljön ide, elmegy más városokba is, néhány nap alatt összeszed százezer leit, amelyet azután külföldön

költ el. Nem, nem meglepően olcsó ez a két száznegyven leies ár, hanem meglepően — szemérmetlen. (—)

Negyvenezer német ifju vonult fel tegnap Hitler előtt

A nemzetközi diplomácia körében igen élénk eszmecsere tárgyát képezi Hitler német birodalmi vezér legújabb szövegének az a része, amelyben bejelenti, hogy Németország nem mondhat le a gyarmatok visszaadására irányuló követeléséről. Angliában ennek a követelésnek ilyen hivatalos formában való hangoztatása igen kellemetlen hatást váltott ki és a kormányhoz közelálló lapok szerint

az angol közvélemény soha nem fog beleegyezni abba, hogy Németországnak visszaadják a háborúban elvesztett gyarmatait.

Attól tartanak, ha Németországnak ezt a kérelmét most teljesítene, akkor újabb és még nagyobb követelésekkel állna elő. A konzervatív Morningpost szemrehányást tesz a kormánynak és azt írja, hogy erre a niurnbergi proklamációra soha nem került volna a sor, ha a londoni kormány nem tanusított volna bizonyos kérdésekben nagyfokú gyengésséget és világosan kijelentette volna, hogy semmi körülmények között nem egyezik bele a német gyarmatok visszaadásába.

Ezzel szemben a német sajtó egyértelműleg nagy meglepéssel veszi tudomásul Hitler határozott állásfoglalását és hangoztatja, hogy Németország soha nem mond le elvesztett gyarmatairól.

A német népek szüksége van ezekre a gyarmatokra, hogy az ország lakosságának táplálását lehetővé tegye, ipari termékei részére piacot teremtsen és biztosítsa a maga részére a szükséges nyersanyagokat.

A német közvélemény eleve számolt azzal, hogy a niurnbergi kiáltvány bizonyos idegességet fog kelteni nemzetközi körökben, ami érthető is, mert hiszen, ha Németország saját gyarmatairól szerezheti be a szükséges nyersanyagokat, úgy ez egyes államok kivételét érinti.

Az olasz lapok kerülnek annak a kérdésnek a tárgyalását, amely a német gyarmatok visszaadására vonatkozik. Valamennyi ujság inkább a kiáltványnak antibolsevista jellegét domborítja ki. Amíg Európa nagy része a lázas válság óráit éli át — írják többek között — addig Olaszország, Németországgal együtt a béke és a rend két csendes oázisát alkotják.

Az olasz és a német külpolitika egy irányban halad mindazokban a kérdésekben, amelyek a bolsevizmus leküzdését célozzák.

Az összes francia lapok teljes részletességgel hozzák Hitler kiáltványát és különösen azokat a részeket emelik ki, amelyek a gyarmati kérdéssel foglalkoznak. Nagy feltűnést kelt az Oeuvre című lap kommentárja, amely szerint Franciaország hajlandó lenne Togó és Kamerun egykori német gyarmatokat, amelyeket a békeokmány Franciaországnak ítél, visszaadni Németországnak, abban az esetben, ha a berlini kormány abszolút biztonságát tudná nyújtani annak, hogy békeágarata őszinte.

Niurnbergben a nemzeti szocialista párt kongresszusának tegnapi második napján délelőtt a nemzeti munkaszolgá-

lat negyvenezer fiatal tagja vonult el Hitler birodalmi vezér előtt. Nevükben Hierl dr. a munkaszolgálat főnöke mondott beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Németország ifjúsága a birodalom újjáépítésén szívvel-lélekkel dolgozik.

Göbbels birodalmi miniszter éles-hangu beszédben támadta a kommunizmust.

**Kijelentette, hogy a bolsevizmus a zsidók büne és az a célja, hogy tönkretegyje az európai civilizációt. Németország szembeszáll a bolsevizmussal, mert Hitler Németországa nem hajlandó el-
tűnni, hogy a bolsevizmus rab-
szolgaságba döntse.**

Az ifjúság harcol a kommunista eszmék ellen, mert teljesen át van hatva az igazság és az európaiasság szellemétől.

Rosenberg Alfréd beszélt azután

Románia és Jugoszlávia békepolitikájában nem következik be változás Titulescu látározása után sem

A fővárosban tartózkodó Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter tiszteletére Tatarescu miniszterelnök vacsorát adott, amelyen a kormány tagjai, a diplomáciai testület, a parlament elnökei és még számos előkelőség vett részt. A banketten Tatarescu beszédet mondott és rámutatott arra, hogy a kisállamok béketörekvéseinek kifejezője a kisántant és a Balkán-szövetség. Mindkét alakulat hajlandó együttműködni azokkal az államokkal, amelyek ugyanolyan őszintén kívánják a békét. Sztójadinovics válaszában utalt arra, hogy Jugoszlávia és szövetségesei a békét kívánják, de mindenkor készek arra is, hogy érdekeiket megvédjék.

Sztójadinovics és Tatarescu, valamint Antonescu külügyminiszter tegnap délelőtt különvonalon Sinaia-ba utaztak. Elsőnek Antonescu jelent meg királyi kihallgatáson, utána pedig Carol király Sztójadinovics miniszterelnököt fogadta. Ezen a kihallgatáson résztvett Tatarescu is. Félkettőkor a királyi palotában villásreggeli volt, amely után a jugoszláv mi-

Eskút tesz a portugál tisztviselő hogy nem kommunista

Portugália kormánya megkezdte a küzdelmet a kommunizmus ellen. A hivatalos lap mai száma — mint Lisszabonból jelentik — rendeletet közöl, amely szerint az összes tisztviselő és közalkalmazottak a következő eskünyilatkozatot kötelesek tenni:

— Kijelentem, hogy hiva vagyok annak a társadalmi rendnek, amelyet az országunk az 1935. évi alkotmány adott és nem vagyok tagja sem a kommunizmusnak, sem pedig semmiféle más földalatti szervezkedésnek.

és rámutatott arra, hogy elérkezett az idő, amikor a kommunizmus ellen nyíltan kell felvenni a harcot. A veszedelem nagy, azonban nagy az elszántság is, amellyel azzal szembe szállanak.

A leszámolás megkezdődött és Németország bizonyos benne, hogy megszaadítja Középeurópát a fenyegető bolsevista veszedelemtől.

Hitler birodalmi vezér beszélt azután és hangsúlyozta, hogy a birodalmi munkaszolgálat nem egyszerű alkalom arra, hogy a munkanélkülieket munkához juttassák. Ennél sokkal fontosabb céljai és feladatai vannak. A munkaszolgálat új utakat jelöl ki a nemzeti szocialista ifjúság nevelésére.

A nemzeti munkaszolgálat szimboluma az új Németországnak.

niszterelnök autón megtekintette a Praha-völgyét és a petroleumvidéket. Onnan visszatértek a fővárosba. Sztójadinovics ma Antonescu külügyminiszter és Badulescu külügyi államtitkár társaságában elindul Pozsonyba, de utközben meglátogatják a vidéken tartózkodó Benes csehszlovák köztársasági elnököt.

A jugoszláv sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Sztójadinovics bucarestii utjának. A Vreme azt írja, hogy Sztójadinovics egy év előtt járt utóljára külföldön és most első útja Romániába vitte. A párisi látogatása után nem is mehetett volna máshová, mert Jugoszlávia külpolitikája ezt így követeli. A jugoszláv miniszterelnöknek különben is vissza kellett adnia Tatarescu látogatását. Ez az ut azonban azt is jelenti, hogy a román külügyminiszterium vezetésében történt változás nem okoz változást a két állam külpolitikájában, mert mindkét kormány elnöknek egy a célja: Európa békéjének fentartása, országaik érdekeinek megvédése és a szövetségek megerősítése.

Ezt az eskünyilatkozatot minden tisztviselő és közalkalmazott nyomtatásban is köteles aláírni. A rendelet szerint azokat, akik a nyilatkozatot megszegik, vagy akikről kiderül, hogy hamisan esküdtek, szigorúan büntetik. Azokat a hivatalfőnököket és igazgatókat, akikről kiderül, hogy alantasaik kommunista érzelmeket táplálnak, elbocsátják. A katonatisztek s a hadsereg tagjai kötelesek hasonló nyilatkozatot tenni.

A portugál kormány a kommunista szervezkedést lehetetlenné akarja tenni a

**Új divatgyapjúk ruhák
részére, perzsa és modern
szőnyegek, modern új
függönyanyagok**

**Centrala Lânei S. A. R.
Weisz-palota**

magántisztviselők, magánalkalmazottak és munkások között is. Valamennyi pénzügyi, kereskedelmi, ipari, gyári és egyéb vállalat vezetősége körlevelet kapott a kormánytól, hogy ellenőrizze alkalmazottainak esetleges kommunista magatartását és amennyiben úgy tapasztalja, hogy azok között kommunisták is vannak, azokat haladéktalanul bocsássa el. Azoktól a vállalatoktól, amelyeknek alkalmazottai között kommunisták akadnak és az illető vállalat erről nem tett jelentést, megvonják az állami kölcsönt és az állami rendelést.

Salazar portugál miniszterelnök nyilatkozott a kormánynak a kommunizmus ellen indított harcáról és ezeket mondotta:

— A két hadihajónak fellázadása világosan mutatta, hogy ez kommunista agitáció eredménye volt. Portugáliában az utóbbi időben francia és spanyol kommunista ügynökök működtek. Nem vagyunk hajlandók ezt a pusztító tant Portugáliában megtűrni. Nem megyünk a külföldre a kommunisták ellen harcolni, de határainkon belül mindenképpen megtörjük a kommunizmust.

Ahit vendőreileg sem lehet előállítani

Buna Demeter, a városi tejközpont tég-lagyártó igazgatója — mint ismeretes — mindenféle ürügy alatt sorra kidobálta a ki-sebbségi tisztviselőket és alkalmazottakat. Az egyik pénzbeszédre ráfogta, hogy sik-kasztott és éjnek idején a rendőrségre vitet-te. Hamarosan kiderült a vád tarthatatlan-sága, a rendőrségtől a pénzbeszédöt hazae-gezték és a bíróság is megállapította, hogy az illető nem sikasztott. Az ilyen módon elbocsátott pénzbeszéd erre a munkabíró-sághoz fordult és legalább a felmondási idő-re járó fizetésének megítélését kérte. A mun-kabíróság eddig már nyolcszor tüzte ki a tárgyalást és arra mindannyiszor megidéz-te Buna Demetert, aki azonban egyszer sem je-lent meg. A tegnapi kilencedik tárgyalásra a munkabíróság elrendelte Buna Demeter rendőri elővezetését. A rendőrnök tegnap délelőtt kilenc órakor kellett volna a munka-bíróságon jelentkezni, azonban csak tízre ke-rült elő és akkor is egyedül. A bíróság elnö-ke közölte a rendőrrel, hogy megbünteti, amiért nem tett eleget az elővezetési pa-rancsnak és nem hozta Bunát a tárgyalásra. A rendőr erre elmondta, hogy már reggel hat órakor megjelent Buna lakásán és kérte a cselédet, jelentse ezt a gazdájának. A cse-léd nemsokára visszatért azzal, hogy Buna nincsen odahaza. A rendőr még sem távozott el és nemsokára látta Bunát, amint lakásá-ról kijött. Erre kérte, jöjjön vele a munka-bíróságra, mert elővezetési parancs van el-lene. Buna felháborodva hallgatta a rendőr szavait, a szegény embert leszidta a sárga földig, felszólította, hogy takarodjék és még azzal is biztatta, hogy ellátja a bajját a fel-jebbvalóinál. A rendőr erre dolozégezetlen a rendőrprefekturára ment, ott feletteseinek jelentést tett az esetéről. Amikor a rendőr előadta ezeket, a munkabíróság elnöke elő-lott megbüntetésétől. Most azonban a mun-kabíróság törheti a fejét, hogy mégis ho-gyan volna lehetséges Buna Demetert ki-hallgatásra kapni.

A magyarság ma állapítja meg a nemzeti parasztpárttal kötendő választási egyezmény feltételeit

A Magyar Párt bihori tagozata — kiként arról beszámoltunk — megállapodást létesített a nemzeti parasztpárttal, hogy a megyei és városi választáson közös listával indulnak a küzdelemben. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy a listán a zsidó párt és a szociáldemokrata párt jelöltjei is helyet apnak. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy a liberális párt magára marad, csak nem köt paktumot a szélsőséges ártokkal.

A megegyezés értelmében a városi tanácsban a mandátumok fele jut a nemzetkisebbségeknek, a másik fele pedig a nemzeti parasztpártnak.

Amennyiben a nemzeti parasztpárt más román pártokkal is megegyeznék, úgy ezeket saját mandátumaiból elégitíti.

Timisoarán a választási fronton még

mindig csendes minden. Tapogatózások folynak csak. A németek egyrésze állítólag hajlandó volna a liberálisokkal megegyezni, azonban a nagy többség ellene van ilyen megoldásnak. A magyarságnál szó sem lehet a kormány-párttal való együttműködésről. Az a politika, melyet a liberálisok három év óta folytatnak a magyarság ellen, eleve kizárja minden megegyezés lehetőségét.

A legnagyobb valószínűség amellett szól, hogy úgy a magyarok, mint a németek a nemzeti parasztpárttal fognak megegyezni.

Az alap ugyanaz lesz, mint Oradeán, hogy ötven százaléka a mandátumoknak jut a nemzetkisebbségeknek, a másik ötven százalék pedig a nemzeti parasztpártnak. Vita csak akkor lesz, hogy az alpolgármesteri szék melyik nemzetkisebbségnek jusson. Az új közgazgatási törvény szerint ugyanis minden városnak egy főpolgármestere és

két alpolgármestere van. Az egyik alpolgármesterséget a románság magának követeli, hogy a magyaroknak és németeknek nehéz egy alpolgármesteri álláson osztozkodni. A magyarok azonban joggal hivatkoznak arra, hogy az első közös választás alkalmával a magyarok a németek javára lemondtak az alpolgármesterségről azzal, hogy a legközelebbi paktumos választás alkalmával az alpolgármesterség a magyaroknak jut.

Igy remélhető, hogy ez a kérdés sem fog nehézséget okozni. A főpolgármesterjelölt Gabor Livius dr. volt főpolgármester. Ha egyáltalán megtartják a választásokat — mert arról is beszélnek, hogy a kormány elhalasztja a városokban — akkor a liberálisoknak a hivatalból kinevezett tagok maradnának. A Magyar Párt vezetősége ma délután állapítja meg a megegyezés végleges feltételeit és egyben dönt a jelölések tekintetében is.

Akarja hogy kellőmés megjelenése legyen?

Súlyt helyez külsejének ápolására? Akkor használjon NIVEA-fogkrémet. Kiválóan finom alkotórészei óvják a fogzománcot és alaposan tisztítanak. NIVEA-fogkrém használata által fogai mindig szépek, fehérék és ápoltak lesznek.

ságban. A párisi Matin című lap megbízható forrásból jelenti, hogy Stalin betegsége igen súlyos. A diktátornak szivbaja van. Az orvosok nincsenek abban a helyzetben, hogy megmondják, miképpen alakul Stalin egészségi állapota. Nem lehetetlen, hogy egyik pillanatról a másikra meghal.

Stalin tulajdonképpen már két esztendeje beteg és képtelen rá, hogy az állami életben tevékeny részt vegyen. Erről azonban csakis a legfelső kommunista hatóságoknak van tudomásuk. Sokat tanakodnak bizalmasan már most is arról, hogy Stalin halála esetén ki legyen az utódja. Erre legtöbb kilitása Vorosizilov hadügyi népbiztosnak van, aki a kommunista kormány egyik legismertebb személyisége. Nyilvánvaló az is, hogy miért titkolják olyan gondosan Stalin betegségét. Félnék ugyanis a baloldali ellenzék-től, amely arra törekszik, hogy a hatalmat magához ragadja s erre Stalin halála kedvező alkalomnak mutatkoznék. Három hónap előtt Stalin egészségi állapota már annyira aggasztó volt, hogy az állami titkos rendőrség sorra letartóztatta mindazokat a személyeket, akiket azzal gyanúsítottak, hogy a baloldali ellenzékhez tartoznak.

Hazaérkeztek

a radnai bucsusok

A radnai gyalogs bucsusok, akik vasárnap korán reggel indultak el a tegyhelyre városunkból, tegnap este hat órakor érkeztek vissza. A bucsusok elé a püspöki székesegyházból körmenet indult és a város határában fogadta a Fodor József hitoktató, Katoikus Ifjúsági Egyesületi igazgató vezetése alatt érkezőket. A záródokokat bekísérték a püspöki székesegyházba, ahol háladá Te Deum és áldásosztás volt. Azután a bucsusok városrészenként csoportosultak menetbe és megindultak saját kerületükbe, ahol a plébániatemplomban végzett rövid ima után hazaoszlottak.

A most lefolyt kisasszony napi radnai bucsu a szokottnál is nagyobb méretű volt. A Bácság minden részéből igen nagy tömegben voltak Radnán magyar, bolgár, sokác és krassovani hívek. Eljöttek azonkívül igen sokan messzefekelő erdélyi és bihori községek-ből is. Összesen körülbelül tizennyolcezer ember volt jelen. Ezek közül tizenkétezer ember járult a gyónáshoz és az áldozáshoz. A hétfő esti gyertyás körmenetben tizezer ember vett részt. Hétfőn és kedden a csodatevő Szűz Mária tiszteletére kilencvenegy misét szolgáltattak. A bucsusok két nap alatt kilencszáz kiló gyertyát égettek el. Elfogyasztottak hatergály kenyéret, ötezer üveg szikvizet, nyolcvan hektó bort és száz hektó sört. Vásároltak továbbá tizezer csomag mézeskalácsot, rengeteg kegyesszert, valamint emléktárgyat. Az ötvenegy bazáros körülbelül félmillió lei forgalmat csinált.

LEMOND AZ ANGOL KORMÁNY. Londoni jelentés szerint Baldwin miniszterelnök betegsége való tekintettel azzal a gondolattal foglalkozik, hogy még szeptember hó folyamán lemond. Amennyiben Baldwin lemondása tényleg bekövetkeznék, úgy minden valószínűség szerint Chamberlain Neville, jelenlegi kincstári kancellár lenne a miniszterelnök. Chamberlain átalakítaná a kormányt és valószínűleg Hoare jelenlegi tengerészeti miniszter pénzügyminiszter, Churchill Winston pedig az admirális első lordja lenne. Eden megmarad külügyminiszternek.

A német uralom alatt elnémetesített lengyelek a magyar uralom alatt elnémetesített magyarok és a Basch-fiu esete sváb megvilágításban

Ha ketten ugyanazt teszik, az nem ugyanaz, vagyis amit az egyiknek szabad, az a másiknak nincs megengedve, — tartja a Banater Deutsche Zeitung nemzetkisebbségjogi szakértője. Panaszkodik, hogy Lengyelországban mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy a múlt század folyamán elnémetesített lengyel családneveket visszalengyeltesse. Nyolcvanezer olyan nevet irtak össze, melyekről kétségtelenül megállapítható, hogy kényszer hatása alatt változtatták meg, vagyis germanizálták. Laptársunk kétségbe vonja ezt, holott a még ma is élő generáció igen élénken emlékszik azokra a rendelkezésekre, melyekkel annak idején még az evangélium lengyel nyelven való felolvasását is megtiltották a sziléziai templomokban.

Arra gondolni sem merünk, hogy mi történt volna, ha ott akadt volna egy Baschhoz hasonló lengyel aktivista. Olyan Basch, mint ma Magyarországon. Basch, akit elítéltek nemzetgyalázás miatt és kénytelen volt megkezdeni büntetését. De hát azt akkor németek csinálták és amit a németeknek szabad volt, az más nációnak tilos. Például a lengyeleknek visszazserezni eredeti családi neveiket. Ami most fáj a németeknek. A B. D. Z. németjeinek is. Pedig hát ők még azokat is visszakövetelik, akik évszázadok folyamán nevük megváltoztatása nélkül lettek magyarokká. Holott látják most, hogy tőlük is van visszakövetelni való. Nemcsak Lengyelországban. Akár itt nálunk is.

Vagy talán nem tud például a semlatali református Aporokról, Lovasokról, Rózsákról és hasonló tősgyökeres magyarneves családokról, akik valamikor Makróról, Hódmezővásárhelyről és Szentetről vándoroltak a Bácságba és a ma

gyaruralom alatt annyira elnémetesedtek, hogy mai unokái már egy szót sem tudnak magyarul, magyar származásuk és magyar nevük ellenére anyanyelvük a német lett és német iskolát tart fenn számukra a magyar vallású egyház? A névelmezés alapján talán jogunk lenne nekünk is visszakövetelni ezeket a magunk számára. Legalább anynyi joggal, mint nekik a satmarvidéki németeket.

Azért jó lesz egy kicsit óvatosabban előhozakodni a panaszokkal. Még ha a távoli Lengyelországból hangzanak is. Mert nehéz ám kétféle igazság mértékét

alkalmazni. Még akkor is, ha úgy gondolja laptársunk, hogy elérkezett az ideje annak, amikor a német birodalom mögé lehet bujni. Amint a Basch-esetben teszi, amikor megfenyegeti Magyarországot, hogy jó lesz vigyázni, mert Németország nem engedi a Baschokat bántani. Magyarországot biztosan megijed a B. D. Z. fenyegetésétől és nyomban kiengedi a Baschot a fogházból. Nem lehet tudni, hátha az a Hitler megfogadja a laptársunk tanácsát és hadat üzen Magyarországnak a Basch-fiu miatt. Amitől az elnémetesített nyolcvanezer lengyel ügye még nem jön rendbe.

Százezer ember vesz részt az orosz vörös hadserereg őszi hadgyakorlatain

Az oroszországi Minsk város környékén tegnap kezdődtek meg a szovjet hadsereg nagy őszi hadgyakorlatai. A gyakorlatokon százezer ember vesz részt. Ezuttal is megismételték azt a tavalyi gyakorlatot, amikor egy egész ezredet szállítottak repülőgépek segítségével az ellenségesnek jelzett front mögé.

Tegnap kétezer gépfegyverrel, ágyuval és kisebb tankokkal felszerelt csapatot szállítottak repülőgépen a front mögé, ahol erre a célra kiképzett katonák ejtőernyők segítségével ereszkedtek le és ugyanilyen módon szállították a gépfegyvereket és a helyi ágyukat is.

Két év óta súlyos szivbaja van Stalinnak és halála most már minden pillanatban bekövetkezhetik

Szovjetorszoszág jelenleg a legtitkosabb, legrejtelmesebb országa Európának. Hetek, hónapok óta zavargások, letartóztatások, kivégzések egész sora megy végbe Szovjetorszoszágban. A kommunista párt félti uralmát és minden terrort igénybe

vesz, hogy azt megtartsa. Nagy gondot okoz a szovjetkormányának Stalinnak, a vörös diktátornak a betegsége, amelyről a lapok már ismételtelen hirt adtak, de amelyet a szovjet hivatalosan sokkal enyhébbnek igyekszik feltüntetni, mint a milyen a való

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.
Netóságoknak, közhivatalosoknak és köz-üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—69

A „Temesvári Zeltang” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 7-től, szeptember 13-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-utcában levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utor levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanui Iosif gyógyszertára és Frateilán Panajoth. Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Orvos és cigányleány romantikus házassága egy fogadás nyomán

Jankovics Branko dr. dugszagd fiatal zágrábi orvos a tavasszal kávéházi asztaltársága előtt kijelentette, hogy az ugynevezett nagyvilági nő csak külsőben különbözik a szegény lánytól és ha egy szegény lányt divatosan kiöltöztetnek, felékszereznek, kioktatnak a társadalmi érintkezés leg-
 elemibb szabályaira, akkor megállja a helyét a legelőkelőbb úri társaságban is. Az orvos barátai ezt kétségbevonták, mire az orvos fogadást ajánlott fel. A fogadás szerint az orvos és társasága keres egy egyszerű lányt és azt három hónap alatt nagyvilági hölgygé nevei. A fogadás tízezer dinárra szól.

A társaság nyomban elindult a leány keresésére. A Száva partján egy feltűnően szép tizenhat éves cigánylányt találtak, aki szülőivel putrikban lakott. A leánynak megmagyarázták, hogy kisasszonyt nevelnek belőle, a szülőknek ötszáz dinárt adtak és kész volt az alku. A cigánylányt kimosdatták, kifésülték, a legelső szalonokból származó ruhákba öltöztették, ékszerrel látták el, lakást vettek ki neki és illetlenül fogadták melléje. A cigánylányból három hónap alatt feltűnően csinos dáma lett.

Akkor következett a vizsga letétele. Az orvos ellátta a leányt pénzzel — már jóval többre volt neki, mint a fogadásban kikötött tízezer dinár — és elküldte Raguzába. Az orvos és társasága is odautazott, de csak a messziről figyelték a leányt. Bizony az a vizsgát fényesen tette le. A legjobb szállodában vett lakást, otthonosan mozgott a strandon, a sétányon és bárban hamarosan egész csomó udvarlója volt. Az orvos társasága kijelentette, hogy Jankovics Branko megnyerte a fogadást és felajánlották a tízezer dinárt. Akkor azonban meglepő fordulat következett be. Az orvos kijelentette, hogy időközben beleszeretett a leányba és nagyon féltékeny az udvarlóira. Kiragadja ezek köréből és feleségül veszi. És most vasárnap Zágrábban megtörtént Jankovics Branko dr. és a szép cigánylány esküvője. A tízezer dinárt az orvos apósának, a putris cigánynak ajándékozta.

FÖLDRENGÉS

Kubán Endre:

A Föld beszélt:

Te büszke, gögös ember, ki vakmerőn fanyát a testemen ver, ki hátamon raksz dölyfös palotákat, ki sáncozt vájsz belém s emelsz rám gátat, ki méhembe mélyen belehatolsz, szívemből ezer értéket zsarolsz, gyémántot, aranyat, vasat, szenet, és minden mást, mit lelni ott lehet, te orzó ember, irigy és garázda, mit rajtam szántasz, műved a barázda, mely termője tápláló kenyerednek, tudd meg: gyümölcse ez fájó sebemnek.

A Föld beszélt:

Ember, hivságos, gyarló, az én sok díszem vágja kasza, sarló melyet kaján kezded forgat galádul, te ember, ki engem tapos, elárul, ki engem szid, gyaláz és káromol, ki rajtam bűnök útján fut, lohol, ki hajszol szenvedélyt, fekélyes kéjt, ki cinkosodnak fogadod az éjt, mikor elindulsz lopni és gyilkolni, imát ki nem tudsz, ánde tudsz rabolni, ki gyártasz fegyvert, puskát, kardot, nyársat, hogy azzal öljed a te embertársad.

A Föld beszélt:

Te ember, bölcs, eszes lény, kinek agyában ég a tudomány-fény, ki birtokosa vagy szék művészetnek, zenével, rimmel hirt szerzel nevednek, kinek munkája hid, torony, szobor, akit szolgálni villám is botor, ki igádba hajtasz vizet, szelet, kinek mindent használni élvezet, művészeted, bölcsességed, tudásod mind szolgálja végtelen gonoszságod, a technika is arra kell tenéked, hogy jobban üzhess sok förtelmes vétked.

A Föld beszélt:

Te ember, te parázna, ki hirdeted, hogy nincs, mi megalázna, madárként szállsz gépeddel levegőmben, ráncot hasít hajód tenger-mezőmben, ki rajtam birtorló zsarnokként élsz, ki a Teremtő Istentől se félsz, ki kérkedni nem szünöl meg soha, ki hirdeted: te vagy a korona, ki azt hiszed, hogy tied minden, minden, és náladnál hatalmasabb lény nincsen, ki mondod: ura vagy hegynek és völgynek, parancsolni akarsz nekem, a Földnek.

A Föld beszélt:

A mérték már betellett, pusztulsz s pusztul sok műved, mint lehellet, csak megmozdul rajtam kissé a kéreg, és megtudod, nem vagy király, csak féreg, ki jajgat, ordít, vonyít és üvölt, ha haragjában megrándul a Föld, aki nem dacolsz többé énvelem, ha belőlem kifogy a türelem, rombadől házad s minden alkotásod, nem segít bölcsességed, tudományod, rom lesz minden műved, ha esontkezem ver, s romok alatt megdöglesz, vétkes ember!

De szól az Ur:

Hallgass, te Föld, te szolgál, büntetni nincs jogod, ez Isten dolga, én alkottam a Földet, Menyt és tengert, és én alkottam a Földre az embert, bár ember pohara sokszor betölt, ne berzenkedj, ne sujsz ezért, te Föld, ha akarok: én büntetek, csapok, ha akarok: száz halált én adok, mondom: ember Földön s majd Menyben éljen, bármily gonosz: malasztomban reméljen, lélektelen a Föld, a lég, a tenger, de lelke van s hasonmásom az Ember!

A REND BIZTOSÍTÁSÁT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK.

Djuvara igazságügyminiszter, Juca belügyminiszter és Pentoiu belügyi államtitkár tegnap az igazságügyminiszteriumban tanácskoztak, amely alkalommal a rend biztosítására vonatkozó intézkedéseket beszélték meg. A tanácskozásról hivatalos közleményt nem adtak ki. Beavatott körök értesülése szerint a bírói és az ügyészi karban bejelentett személyi változásokra valószínűleg még ebben a hónapban sor kerül.

— A lengyel marsall hazaérkezett. Rydz-Smigly marsall visszaérkezett Párisból Varsóba. Az állomáson államfőknek kijáró tisztelettel fogadták.

Az iskolaigazgatóságok által előírt tankönyvek félárban is beszerezhetők
Librărie GALAMBOS
 Cetate, Str. Vasile Alexandri

— Véget ér a bíróságok nyári szünete. Szeptember 15-én, jövő kedden úgy a törvényszékekénél, mint pedig az ítélőtábláknál is véget ér a bíróságok nyári szünete. Ezzel megszűnik a nyári tanácsok működése és ismét a rendes tanácsok elé utalják az ügyeket.

— Az osztrák kereskedelmi miniszter Magyarországon. Kaposvárról jelentik, hogy Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter tegnap Iharosra érkezett, ahol Inkey Pál báró birtokán vadászaton vesz részt.

— Az angol király kaszált. Edward angol király, aki Bécsben tartozkodik, meglátogatta a laini állatkertet, majd az állatkerttel szomszédos mezőn elnézte a paraszti munkáját. A király az egyik paraszt kezéből hirtelen kivette a kaszát és maga is kaszált vele. A király tegnap Brunauba utazott, ahol fácánvadászaton vesz részt. Ugy tudják, hogy Edward király vasárnap utazik el az osztrák fővárosból.

— Szigorú bírálat Genfről. Saint Aulaire gróf, volt londoni francia követ, könyvet ír, amelynek címe: „Genf a béke ellen”. A könyvben arról ír, hogy a Népszövetség tizenöt éves fennállása óta rengeteg tévedést és mulasztást követett el, amelyekkel ártott a béke ügyének. A francia gróf könyvében sok érdekes esetet sorol fel.

— A Románia körüli kerékpárverseny Craiova—Sibiu közti 216 kilométeres szakaszon a román Tudose győzött 9 óra 14 perces eredménnyel. Második a német Kutschbach, harmadik a román Hapciu c, negyedik a francia Gallienne, ötödik a román Dinu, hatodik a jugoszláv Grgac lett.

TITKOS KATONAI SZERZŐDÉS OROSZORSZÁG ÉS KINA KÖZÖTT.
 Rigai jelentés szerint Szovjetorszo-
 rszág és Kína között titkos katonai szer-
 ződés jött létre. Ezzel kapcsolatosan
 Kinából az a hír érkezik, hogy számos
 kínai előkelőség nem nézi jó szemmel a
 kínai kormánynak Szovjetorszo-
 rszággal való túlzott barátkozását. Attól tar-
 tanak, hogy ez csak előmozdítja Kiná-
 ban a kommunizmus terjesztését. Jelen-
 leg állítólag négyszáz orosz kommunista
 agitátor működik Kinában.

— Török államférfiak londoni uta-
 zása. Isztambuli jelentés szerint Izmet
 pasa török miniszterelnök Tevfik Rüsz-
 dy bey külügyminiszterrel szeptember
 15-én Londonba utazik. Utazásának
 célja, hogy különböző Földközi-tengeri
 kérdéseket beszéljen meg az angol ál-
 lamférfiakkal.

— Székrekedésnél és emésztési zavarok-
 nál reggel éhgyomorra 1 pohár természetes
 „Ferenc József” keserűvizet a tápcsatornát
 alaposan kitisztítja, a vérkeringést megéle-
 níti s kellemes közérzetet és fokozott élet-
 kedvet teremt. Orvosok ajánlják.

— Erdészeti kongresszus Budapesten.
 Budapesten az Akadémia termében teg-
 nap nyílt meg a második nemzetközi
 erdészeti kongresszus. A kongresszu-
 son, amelynek első ülésén Horthy
 Miklós kormányzó is megjelent, Dará-
 nyi Kálmán magyar földművelésügyi
 miniszter elnököl.

Egyenruhaszövetek
 olcsón és a legnagyobb
 választékban kaphatók:
Rabong & Schneider
 R.-T.
 Timisoara 1., Piața Brătianu
 saroküzlet a püspöki palotában

— Hűvös az idő. Tegnap tulnyomóan
 felhős volt az ég és az eső többször is
 megeredt. Az idő hűvös volt. Reggel
 nyolc órakor tizenöt fok meleg volt
 csak, amely délután négy óráig tizen-
 kilenc fokra emelkedett. A meteoroló-
 giai hivatal jelenti, hogy a szél lassu
 gyengülése várható, több helyen zápor,
 vagy eső, míg az éjszakai lehűlés foko-
 zódik.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaud-
 varral szemben a Park Nagyszállóban
 megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E
 lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Két amerikai történet

Amerikában nagyon szigorú erkölcsök
 uralkodnak és a hálókocsikba is csak házas-
 párokat engednek be. A csikgói expressz
 állomásán felszáll egy nő és egy férfi s mu-
 tatják hálókocsi jegyüket. A nő előremet s
 a hálókocsi-kalauz, akinek gyanus volt az
 ügy, fenyegetően szót a férfihez:

— Ha ez a nő nem a felesége, akkor ez
 Önnek 100 dollárjába fog kerülni?

Mire a férfi rezignáltan:
 — Ha ez a nő nem lenne a feleségem, szi-
 vesen fizetnék magának 200 dollárt.

Két amerikai polgár találkozik. Mindket-
 ten emberevő hangulatban vannak.

— Mi a bajod? — morog az egyik.

— Bosszúságom volt. És neked?

— Nekem is bosszúságom volt.

— Hogyan?

— Képzeld a feleségemmel a moziba men-
 tem s egy magános, gyönyörű szőke nő mel-
 lé ültem.

A másik sóhajt:
 — Szerencséd volt. Én egy gyönyörű ma-
 gános, szőke nővel a moziba mentem s a fe-
 leségem mellé ültem...

Uj vezetés! Uj vezetés!
Megnyilt
„ROYAL” kávéház és étterem
 teljesen újonnan renovalva
Elsőrangú zene! / Kitűnő konyha! / Szolid árak!
 Polgári családok találkozóhelye. Parkett-tánc

Ne öl!

Ezt dörögi oda pásztorlevelében az autósoknak Monsignore Mac Auliffe, az amerikai Hartford püspöke. A püspök pásztorlevelében csorozza az autórületet. Az autó pompás és áldásos közlekedési eszköz, azonban nem szabad azt embertársaink ellen használni és azok életét veszélyeztetni a túlzott gyorsasággal. Az autórület súlyos megsértése az 5-ik parancsolatnak. Az autóval való visszaélés rengeteg áldozatot szed. Figyelmezteti az autósokat, hogy felebarátaik életét és vagyonát kíméljék. Figyelmükbe ajánlja az autózvezetők számára készült és püspökökleg jóváhagyott imát is.

OLASZORSZÁG RÖVIDESEN VISSZATÉR GENFBE. A venoi népszövetségi főtitkár Rómában befejezte tárgyalásait és tegnap este visszaindult Genfbe. A Mussolinivel és Ciano gróf külügyminiszterrel folytatott beszélgetései reményt adnak arra, hogy Olaszország hamarosan visszatér Genfbe és résztvesz a Népszövetség munkálataiban. A tárgyalások lényegét egyik oldalról sem hozzák nyilvánosságra. A Reuter-iroda római tudósítója úgy tudja, hogy sikerült Olaszországnak a Népszövetség legközelebbi ülésén való részvételét biztosítani. Ez akként történik meg, hogy a határnak hallgatóságos elhatározásáival az abszszin kérdést többé nem tűzik napirendre.

Kutyakiállítás. A Canis ebtenyésztő egyesület szeptember 19-én és 20-án a mehalai villamosvasut mentén levő telepén kutyakiállítást rendez. A kiállításra eddig közel száz kutyát neveztek be. A kiállításon a lezuskutyákat, terriereket és rendőrkutyákat Schuller Teréz és Molnár Andor budapesti ebszakértő bírálják meg, míg a vadászkutyákról Andrei Alexandru caransebesi érdómérnök mond véleményt. A kutyák megbírálása két napig tart és a díjak és oklevelek kiosztása a kiállítás második napján történik.

A LOCARNÓI HATALMAK KONFERENCIÁJA LONDONBAN LESZ. A francia és az angol kormányok Berlinnel és Rómával történt eszmecseré után megállapodtak abban, hogy a locarnói hatalmak konferenciáját október 19-re hívják össze. A konferenciát Londonban tartják.

Letartóztatott három kommunista lengyel író. A varsói rendőrség az Emberi Jogok varsói szervezetének működését betiltotta és a vezetők lakásán házkutatást tartott, amelynek során kommunista iratokat foglaltak le. Három író a rendőrség letartóztatott.

Felkoncoltak egy gyógyszerész. Kantoni jelentés szerint Palboisban nagyarányú japánellenes tüntetés volt. A japánellenes szövetség négyülést rendezett, amelyen ünnepezték San-Kei-Cseket, aki 1932-ben a japán támadásokkal szemben oly hősiességen védelmezte Kinát. A négyülés után tartott felvonulás során a város egyetlen japán lakosát, egy gyógyszerészt a tüntetők valószínűleg felkoncolták. Hivatalos helyen attól tartanak, hogy ennek az ügynek komoly folytatása lesz.

SZÁZEZER MUNKÁS SZTRÁJKOJ. FRANCIAORSZÁGBAN. Franciaországban a sztrájkmozgalom tovább tart. Jelenleg körülbelül százezerre rug a sztrájkolók száma. Nancyban a kommunisták a székesegyház tornyára két hatalmas vörös lobogót tűztek ki. A felháborodott hívek a két zászlót elfelvitolták és helyükbe nemzeti színű zászlókat tettek. Lille környékén a sztrájk elhárázott a többi gyárra is és most nemcsak a textilgyárban, hanem az összes többi üzemben is szünetel a munka. Clermont Ferrandban a Michelin-gumiárugár munkásai és a gyár vezetősége között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a munkások követeléseit teljesítik és ezek a munkát. A francia kormány minden fáradozása, hogy a belföldi tüke elrejtését vagy külföldre menekítését megakadályozza, eredménytelennek mutatkozik. Eddig körülbelül hatvan millióra rug az így elvont tüke.

A szép széke Nusa kifosztotta agg nevelőapját, akinek millióit ledér életmódjával elherdálta

A főváros előkelő negyedének egyik villája Sapatino Miltiade, nyolcvan éves magánzó tulajdonát képezi, aki még fiatal korában nagy vagyonra tett szert. A millióinak azonban nem volt gyermeke és ezért husz év előtt adoptálta Lucaci Anna árvaléányt, akit olyan úri nevelésben részesített, mintha a saját gyermeke lett volna. A csinos, széke leány nemcsak nevelőapjának lett a kedvence, hanem az előkelő társaságokban is megkedvelték. Sapatino Nusa, amint a leányt nevezték, annyira beférkőzött nevelőapja bizalmába, hogy amikor az öreg négy év előtt beteg lett, vagyonának kezelésébe is beavatta. Négy év óta Sapatino Miltiade nem hagyta el az ágyát és ezen idő alatt egyetlen öröme és vigasztalója a szép Nusa volt. Arról persze nem tudott, hogy a leány közben könnyelmű életmódra szokott és erősen udvaroltat magának. A szép Nusa ezalatt egészen átvette a nagy vagyon kezelését és költséges életmódjához egyre több pénzre volt szüksége. Ekkor már a bűnözéstől sem riadt vissza és nevelőapja vagyonát jórészt eltékozolta. Az éjszakai dorbézolá-

sok miatt azonban nem tudott megfelelő módon örködni, hogy Sapatino Miltiade ne keressék fel a rokonai és az egyiknek mégis sikerült bejutni a betegágyhoz. Amikor a betegszoba felé haladt, megdöbbenéssel látta, hogy a többi szoba ugyszólván üres. Az értékes képek és szőnyegek eltűntek, de hiányoztak az antik berendezési tárgyak is. Sapatino így tudta meg, hogy nevelt leánya kifosztotta. Rokonát erre sietve elküldte a bankba, ahol egy millió leies folyószámlája volt és ahol értékpapirait és ékszereit is őrizte. A válasz szintén lesújtó volt. Kiderült, hogy a leány hamis iratokkal az egész pénzt felvette, de még az értékpapirokat és ékszereket is kivette a bank páncélszekrényéből. A rokonság most már értesítette a rendőrséget, amely megállapította, hogy a bank egyik tisztviselőjének segítségével vette át az értékpapirokat és ékszereket. Ugy a leányt, mint a banktisztviselőt őrizetbe vették, de a rendőrségre került a fővárosi előkelő társaság egy másik hölgytagja is, aki a leány által ellopott tárgyakat értékesítette.

Száz fegyvergyáros uralkodni akar ma az egész világ felett, mert örök érdekük a háború

A világ ismét hajlandó arra, hogy megéssze a béke angyalt és a fegyverkezés minden lehető mértékén tullept. Az emberiség, a népek valóban háborút akarnának? Nem, sem az emberiség összesége, sem pedig az egyes népek nem akarhatják a háborút, sőt minden erejükkel tiltakoznának, ha módjuk lenne. A háborus veszély rémét 100 ember, 100 mindenre elszánt és profitra váró ágyugyáros vetíti elének s csak nekik áll érdekükben a háború borzalmainak felelevenítése. Az utóbbi időben a világ közvéleménye már lassan tudomásul veszi, hogy a világháború felidézésében mennyi szerepük van a Sir Bazil Zaha haro f-szerű uraknak és az amerikai fegyverkezési ipar üzemeinek leleplezésére kiküldött parlamenti bizottság szédületes dolgokat állapított meg a fegyvergyári gangszterek működéséről. Ekkor derült ki, hogy a háború alatt Schneider francia ágyugyár 200 tankot szállított a németeknek egy holland kikötőn keresztül. Henry Ford legutóbb névszerint felsorolta, hogy ki a 100 fegyvergyáros, akinek érdekében áll a háború.

Schneider, az ismert francia ágyugyár, unokája annak az Eugén Schneidernek, aki 1836-ban vándorolt a Saarvidékről Franciaországba. A nagyapa Creuzot falucskába telepedett le, ahol egy fegyveröntődet vásárolt. A nagy világeg mostani senior főnöke a világtól visszahuzódva él, cinikus, aki butasága miatt megveti az embereket. Ő most a világ fegyverkovácsa. Hatalma külföldön nagyobb, mint ismert bankároké. Vállalata tulajdonképpen a krimi-háború alatt virágzott fel. Ekkor 1853-ban építette fel hatalmas gyárüzemét s látott hozzá kizárólag fegyvergyártáshoz. Az 1871-es háború után Schneider monopoliumot kap a francia hadsereg fegyverszállítására, míg az orosz-japán háború alatt kiépíti külföldi összeköttetéseit. Ügynökei hatalmas összegekkel megvesztegetik a korrupciós cári tisztviselőket és megvásárolja az orosz nehézipari gyár, a Putilov-művek részvényei egy részét. Hir-

neve napról-napra nő. Hihetetlen üzleti fantáziával és nem kevesebb vakmerőséggel jár el és több tengerentúli állam is „vevői” sorába lép. Az igazi konjunktúra azonban a világháború alatt virrad fel. Schneider megéri, hogy elérkezett számára a világpillanat s minden erejét latba vetve, kezébe kaparintja a francia nehézipar összes gyárait és azokat a később olyan hírhedtté vált „Comité de Forges” név alatt egyesíti. A világháborúban, amikor milliók és milliók elpusztulnak, a Schneider Eugén, hatalmas mahagoni íróasztala mögött ülve, egyre csak harácsolta a pénzt és vagyona fantasztikus számokat ért el. Mint gigantikus világhatalom került ki a szörnyű verőzónból s ez a hatalma ma félelmetes módon mutatkozik meg. Tulajdonképpen kezében tartja a világpolitiká összes zálaít, emberei bent ülnek a Népszövetségben, a nagy világlapok szerkesztői székeiben, a politikai pártokban, a szocialista szakszervezetekben éppen úgy, mint a nemzeti szocialista párt végrehajtó bizottságában. Ügynökeinek hálózata átszövi a világot, ha neki úgy tetszik miniszterek buknak és új államférfiak emelkednek ki az ismeretlenségből s tulajdonképpen a világ koronázatlan ágyugyárja.

De Schneider irfőzatos hatalmát számokkal is bizonyítani lehet. Kétségtelenül megállapított valóság, hogy a Schneider Creuzot művek 320 nehézipari üzemet ellenőriznek és külföldön 182 testvérüzemük van. Amerikába 1917 óta tört be s ekkor alapította meg a „Framerican Industrial Development Corporation Newyork” nevű vállalatát. Háború után ez a többmillió dolláros alaptőkével rendelkező vállalat vette át a Schneider Creuzot cég amerikai érdekelttségének vezérképviseletét és ma már Amerikában sokat suttognak a Framerican Industrialról... Köztudomásu, hogy rengeteg amerikai politikus és lap áll a szoldjában és még ma sem értik, hogy Roosewelfnek miképpen sikerült az Egyesült Államok semiegegességi álláspontját keresztülvinni.

Ha a gyomor nem jó, nincs élet!

Az emberi szervezet egyik legfontosabb életfunkciója a jó emésztés, tehát nagyon fontos, hogy jól tudjunk enni és jól tudjunk emészteni, mert a természetes táplálvétel semmivel a világon nem lehet pótolni. Tehát egészséges gyomor, jó emésztés, normális bél-, epe-, vese- és májműködés szükséges ahhoz, hogy vérünk normális állapotát, szervezetünk egészséges működését fenntartsuk.

A világhírű amerikai „GASTRO-D” gyógyszer, melynek kiváló hatását már az egész tudományos világ elismerte és tekintélyes orvosok klinikáikon alkalmazzák, olyan elemeket tartalmaz, hogy 10—15 éves súlyos gyomor- és bélbetegégeknél, valamint vese-, epe- és májbetegéknél rövid kúra után kitűnő eredményeket értek el vele.

GASTRO-D kapható az ország minden gyógyszerárában és droguerájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Leguiabb sporthirek

A FUTBALLBIRAK SZÓBELI VIZSGÁJA

E hó tizenötödikén, kedden este tartják meg a régi műgyetem helyiségeiben a helybeli futballbírák szóbeli vizsgáját. Felkérlik az érdekelteket, hogy a bírói vizsgára kedden este hét órakor feltétlenül jelenjenek meg.

GÖRÖG CSATÁR A VENUS CSAPATÁBAN

A fővárosból jelentik, hogy a görög futballszövetség elhatározta Humis, a kitűnő görög csatár kihatását a bucarestii Venus számára.

— Nagy sikkasztás. Constantában jelentik, hogy az ottani munkakamaránál nagyarányu sikkasztás nyomára jöttek. Tamai a nu pénztáros már napok óta nem jelent meg hivatalában. Ezért pénztárrovancsolást tartottak és ekkor kiderült, hogy kétszázezer lei hivatalos pénz hiányzik. A hűtlen tisztviselőről köztudomásu volt, hogy éjjeli mulatókban nagyobb összegeket szokott elkölteni könnyűvéru nők társaságában. Ezuttal is ez a nyom bizonyult helyesnek, mert a sikkasztót a Jalomita megyei Cegoni községben akkor fogták el, amikor három nő társaságában nagy dárídót csapott. Ekkor már csak negyven ezer lei volt nála.

— A tengerbe dobta öt gyermekét és utána ugrott. Newyorkból jelentik: Az egyik óceánjáró fedélzetén borzalmas tragédia játszódott le. Lindsay Bawssel amerikai repülőhadnagy öt gyermekét — négy évtől tizenegy éves korig — a tengerbe dobta és azután utánuk ugrott. A mentőcsolnakokat nyomban utánuk eresztették, de a hullámokban valamennyien elmerültek. A repülőhadnagyának előző este szóváltása volt a feleségével és azt hiszik, hogy a borzalmas tettét pillanatnyi beszámíthatatlanságában követte el. A szerencsétlen anyát alig lehetett visszatartani, hogy szintén a tengerbe vesse magát.

— Tüntették a cigányok. Miskolc város cigányzenészei érdekes módon tiltakoztak a jazz zenészek ellen, akikről kenyerüket féltik. Miskolc 100 legjobb cigányzenésze a főtéren összegyűlt és ott sorra játszották el a legszebb magyar nótákat. Később küldöttség kereste fel a város vezetőségét és támogatást kért. Ezenkívül kérték, hogy csak cigányzenekaroknak legyen joguk nyilvános helyiségekben, bálakon, estélyeken vagy lakodalmakon játszani

Az őszi programba tartozik
 az is, hogy jó izlésű ruhát nemcsak varni, hanem szabni is tudjunk. Beiratások a „Szabászári Akadémián”. Timisoara, 1. Piața Unirii No. 13. (Néparuház felett.)

ROMÁNIA NAGYHATALOM AKAR LENNI A bucarestii Capitala című lap értesülése szerint a kormány az a terve, hogy a párisi és londoni követségeket nagykövetségekké szervezi át. Ennek előfeltétele az, hogy úgy Franciaország, mint Anglia Romániát nagyhatalomnak ismerje el. Az erre vonatkozó diplomáciai tárgyalások már megindultak.

— **Timisoara egykori rendőrprefektusának halála.** Targumuresen meghalt Stoica Sebastian, az ottani rendőrség parancsnoka, aki az imperium átvétele után hosszabb ideig a timisoarai rendőrséget is vezette. Stoica Sebastian volt Arad első rendőrprefektusa és ilyen minőségében két évig működött. Aradról városunkba helyezték át és itt is hosszabb ideig állott a rendőrség élén.

— **Még mindig reng a Bánság földje.** Tegnap reggel négy óra tájban a Bánságban újabb földrengés volt, amelynek a központja a megállapítások szerint Sanmihaiul Roman község volt. Néhány perccel négy óra előtt menydörgésszerű moraj kíséretében rövid egymásutánban két erős földrengést éreztek. Sok helyen az emberek felriadtak álmukból és az utcára szaladtak, mert attól tartottak, hogy a ház rájuk dől.

— **Amikor az asszony idősebb mint a férfi.** Borbély Katalin, harminchárom éves lugoji asszony, közös háztartásban élt Moisescu Luca munkással, aki fiatalabb az asszonynál. A két ember gyakran veszekedett és különösen az asszony féltékenykedett, amiért a munkás többször bántalmazta. Az egyik veszekedés után az asszony elkeseredésében husz gram luminált vett be. Az életunt nőt a mentők súlyos állapotban szállították a lugoji kórházba.

— **Elhízásnál, szívelégtelenség és májelszírosodás** esetében reggel, délben és este egyharmad pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — félórával az étkezés előtt bevéve — rendkívül értékes házi szer, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes. Orvosok ajánlják.

— **Gyanútlanul beszélgetett a tolvajjal.** A radnai nagybucsu alkalmával Huszár András mézeskalácsos házában betörők jártak. A mézeskalácsos a sátorban tartózkodott és ezalatt egy cigányasszony behatolt a lakásba, ahonnan hétézer leit vitt el. Huszárné a ház kapujában találkozott egy cigányasszonnyal és beszélgetett is vele, de akkor még nem sejtette, hogy a tolvajjal állt szóba. A cigányasszony kézrekerítésére a csendőrség megindította a nyomozást.

— **Olimpia-vonatról antibolsevista vasut.** A berlini olimpiászt megelőző hetekben tizenkét kocsi álló vasúti szerelvényt állítottak össze, amelyben a legötletesebb propagandaszközöket halmozták fel az olimpiász sikere érdekében. Ez a vonat egyik városból a másikba gördült és mindenütt nagy feltűnést keltett. A reklámnak ez az eredeti eszköze annyira bevált, hogy a berlini kormány most a bolsevizmus elleni propaganda szolgálatába állítja. A tizenkét vasúti kocsit valóságos muzeummá rendezték be a különféle antibolsevista iratokból. Képekből és statisztikákból és ez a vonat már meg is kezdte körutazását Németországban.

A Bánság fővárosának magyar közönsége Szabadkay szinigazgatása mellett foglal állást

Szendreiüket kibuktatták végre az aradi színházból is és Kozma Hugó régi színész kapta meg a magyar idény bérletét. Kozma új ember a szinigazgatás terén, telve van művészi lelkesedéssel, ami azonban sajnos a mai viszonyok között nem elég egy színház vezetésére. Nem tudjuk, milyen tőke áll Kozmának rendelkezésére, csak annyit tudunk, hogy ennek nem szabad kicsinynek lenni, ha diszlettárat, ruhatárat akar beszerezni és amellet biztosítani akarja a játsszasi lehetőség folytonosságát is. Bennünket közvetlenül ez a kérdés nem is érdekel, mert hiszen Kozma Aradon akarja a főszerep tartani és így komolyan nem jöhet számításba akkor, mikor a timisoarai sziniidény odaítéléséről van szó. Nem jöhet tekintetbe nálunk annál kevésbé, mert legelső nyilatkozata az ujdonsült direktornak az volt, hogy szüksége van Szendreire, az ő munkásságát nem tudja és nem is akarja nélkülözni és módot talál majd Szendreinek megfelelő szerepet juttatni a színház életében. A Bánság fővárosában a magyar színház Szendrei nevével bármilyen kapcsolatban már eleve megbukott. Timisoara város vezetősége

— **Református istentisztelet Sannicolaul-maren.** Szeptember hó 13-án délután 11 órakor református istentisztelet tart Sannicolaul-maren Kuhn Zoltán, a Felsőtorontáli Református Miszsiói Kör lelkesze.

— **Halálozás.** Tolvaia községben harmincnégy éves korában meghalt Eberhard Lőrinc földbirtokos. Eberhardt ismert bánsági földbirtokos család sarja volt, akit Timisoarán is sokan ismertek. Éveken keresztül betegeskedett, amíg most meghalt.

— **Buesu Oteleem.** Hétfő, szeptember 17-én ünneplő a keresztény egyház a Szent Kereszt felmagasztaltatásának napját. Ezen a napon tartja meg Otelec római katolikus egyházközsége templom felszentelésének évfordulójával kapcsolatos bucsuját. Dél előtt tíz órakor a plébániatemplomban ünnepi nagymise lesz, utána pedig a templom körüli utcákban megkezdődik az egész napon át tartó bucsunapi szórakozás, amelyet este táncmulatság fejez be.

— **A falu rossza mindenkit megvert.** Comanesti községben Malauta Jon községi tanácsstag mint anyakönyvvezető éppen egy házasságkötésnél működött közre, amikor behatolt a község házába Dascau Nicu szipoteni községbeli gazdálkodó. Dascau Nicu a falu rossza volt és hirhedt verekedő, aki rettegésben tartja az egész környéket. Az ittas gazdálkodó megragadta a polgári esketést végző Malautát és községi birót és a jegyzőt, kik le akarták csendesíteni az izgága embert, de ez őket is bántalmazta. Végül a csendőrmestert hívták, de Dascau Nicu azt is megtámadta. Nagynehezen sikerült megfékezni és őrizetbe helyezni.

valószínűleg a jövő héten szerdán dönt abban a kérdésben, hogy a színházat a pályázók közül kinek ítéli oda. A jelöltek között már csak egy komoly jelölt van. Ez Szabadkay szinigazgató, aki a clujai igazgatóságán kívül az egyetlen olyan jelölt, aki öt év óta botránymentesen vezetni hetven tagu társulatát. Sajnos oda fejlődött a magyar színészet ügye, hogy már azt is érdemnek kell betudnunk, ha valaki botrányoktól mentesen fejezi be a szegont. Szabadkaynak azonban érdemei is vannak. Satmaron ő építette meg saját költségén már két év előtt az első erdélyi forgószinpadot és olyan előadásokat produkált, melyek bármely város színészetének díszére való. A magyar lakosságnak nincsen képviselete a városi ideiglenes bizottságban, így a sajtónak kétszeresen kötelessége véleményét nyilvánítani ebben a nagyfontosságú kulturális ügyben. Ez a vélemény pedig nem lehet más, mint, hogy döntsenek a város urai Szabadkay mellett, mert benne olyan igazgatót kap a város közönsége, aki úgy közművelődési, mint anyagi kötelezettségeinek mindenben meg fog felelni.

— **A konzervatorium új tanára.** Coman Augustin, a város ideiglenes bizottságának elnöke, tegnap Isaac Vasile clujai zenetanárt a timisoarai konzervatoriumhoz tanárnak nevezte ki.

— **A gépnek nem történt baja — a pilóta szörnyethalt.** Megirtuk, hogy Buzaunal lezuhant egy repülőgép, amelynek Constantinescu nevű pilótája kiugrott a gépből és halálra zuzta magát. A pilóta mintegy ötven méter magasságból bizta életét az ejtőernyőre, amely azonban a csekély magasság miatt nem nyílhatott ki idejében. Érdekes, hogy a pilóta nélkül maradt gép a leszállásnál alig sérült meg. A pilóta ugyanis, amikor a géphibát észrevette, kényszerleszállásra állította be a gépet, de azután nem bízott abban, hogy a földre tudja vezetni a repülőgépet és inkább kiugrott belőle. A műszerek azonban kifogástalanul működtek és a gép még vezető nélkül is végrehajtotta a kényszerleszállást.

— **Nyolcvankét éves öngyilkos.** Reghi Éva, nyolcvankét éves Tomnatic községbeli asszony, háza udvarán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Tettének oka ismeretlen. Eltemetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— **Imádságos képeskönyvem.** Iskolás koron aluli és I.—II. osztályos kisgyermek számára, írta Blaskó Mária. A képeket rajzolta Györgyi György. A Szent István-Társulat kiadásában jelent meg Blaskó Mária: Imádságos képeskönyve, gyermekeknek való kis alakban és szép illusztrációkkal. A finoman kiállított kis kötet fűzve 66 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

Zsidó ünnepi imakönyvek

Machsor, Mirjamok, Echodok fiatal lányok részére nagy választékban a

CULTURA könyvkereskedésében Timisoara IV., Bulev Carol 16 Telefon 15-07

— **Börtönre ítélt sikkasztó ügyvéd.** A da jugoszláviai községben négy év előtt csödbe ment a Székely Bertalan malomcég. Csödtömeggondnoknak Ludaics Milos dr. zentai ügyvédet nevezte ki. Hogy milyen nagyszerien töltötte be a csödtömeggondnoki állást az ügyvéd, kiderült abból a bűnyügből, amelyet a zentai törvényszék most folytatott le ellene. A vádiratból kiderült, hogy Ludaics dr. 500.000 dinár tiszteletdíjat számolt el magának, 663.232 dinárt pedig el-sikkasztott. A törvényszék Ludaics dr. ügyvédet hivatali sikkasztásban büntönsnek mondotta ki és ezért négy évi börtönre ítélte, ezenkívül örökre eltiltotta az ügyvédi gyakorlattól.

Fényképezőgépek

nagy választékban

Lei 250-től

Káldor fotószaküzletben

I., Piața I. C. Brătianu 3

Hirdetmény

Özv. Drăgan Sándorné szül. Vízkeleti Mária, munkásnő, Timisoara II., Colonia Muncitorilor 74. szám alatti lakos, el akarja adni a házát, amelyet ezidőszent egyetlen hitelezője tart birtokban.

A ház 70.000 lei készpénzfizetés ellenében megkapható. Cim a kiadóban.

E hó 15-én végérvényesen külföldre költözködő, a használat céljára feleslegessé lett következő tárgyak ugymint:

egy antik függő-óra
két Biedermeier-szék
egy kerek Biedermeier-asztal
egy igen szép Biedermeier
tűkos szekreter
egy márványoszlop
tizenkét drb. márkás festmény
összesen és együttesen
20.000 leiért eladók

Cim a kiadóban

Dr. WERNERNÉ

francia óvodája és nyelviskolája

szepetember 1-én megnyit // III. ker. Strada Treboniu Laurean 33 szám

Sport

Olimpiai klub

Kakul a román sport fejlesztésére

A román atléták szereplése a berlini olimpián arra készítette Carol királyt, a román sport legfőbb védnökét, hogy megfelelő intézkedéssel új utat és irányt jelöljön. A romániai atlétika fejlődésének biztosítására megalakítják az olimpiai klubot, amely a román olimpiai bizottság vezetésével működik. Ez a klub fontos szerepet fog játszani a romániai atlétika megfelelő előkészítésében, mert az a cél, hogy az 1940. évi oki olimpián a román sport is szerepelt jusson. Az olimpiai klub gondoskodik majd arról, hogy több külföldi edző készítse elő a versenyekre a tehetséges atlétákat. Ezek az edzők ezenkívül felállítják az edzőskolát is, amelyen román edzőket nevelnek és általánosan fejlődést készítenek elő. Végül felállítják a sport számára a külön állami titkárságot, amely mint a sport legfőbb irányítója, hivatott lesz a román sportot támogatni és annak fejlődését minden körülmények között biztosítani.

A nemzeti bajnokság góllövői

A nemzeti bajnokság góllövő listájának élén Gruin, a Venus játékosja áll, aki négy góllal vezet. Mögötte három góllal Bodola (CAO), Szőke (Crisana), Schileru, Niculescu, Jordache (Unirea-Tricolor), Fritz és Körösladányi (Gloria) szerepelnek, míg két gólt a következők rúgtak: Spielmann, Rónai (CAO), Perneki Batrin (AMEFA), Thierjung (Chinezul-Ilsa), Dobai (Ripensia), Valcov Colea és Petea (Venus) és Capusan (Victoria).

A kisántant tisztjeinek összetett versenye

A kisántant államok tisztjeinek összetett versenyét a jugoszláv tisztiek nyerték meg. Második helyen Csehszlovákia, harmadik helyen Románia végzett.

A Juventus anyagi gondokkal küzd

A fővárosi Juventus körül komoly anyagi bajok vannak. A vezetőség külön-

böző egyesületekkel folytat fúziós tárgyalásokat, amelyek eddig nem vezettek eredményre. Nem tartják kizártnak, hogy a Juventus feloszlik. A baiamarei Phoenix máris lesben áll, mert úgy gondolja, ha a Juventus valóban megszűnik, akkor bekerülhet az A) ligába.

Sporthírlapírók szüreti mulatsága

A helybeli sporthírlapírók szeptember 19-én a III. kerületi Kiefer (volt Novotny) vendéglőben nagyszabású szüreti mulatságot rendeznek. A mulatság műsorán számos szórakoztató meglepetés szerepel, amely bizonyára nagyszámú közönséget vonz.

Közgazdaság

Meggzúntették az ipartestületeket és mégis elvitték a berendezését új adó fejében

Az új ipartörvény az egész országban megszűntette az ipartestületeket. Megszűnt a salontamarei ipartestület is, amelynek vagyonát az illetékes oradeai munkakamara vette át és a helyiségeket lepecsételte. A salontamarei adóhivatal azonban nem vette tudomásul az ipartestület megszűntetését, mert Hunyadi Géza volt ipartestületi elnöknek megjelent Fodor adóvégrehajtó és 7423 leit követelt, mint az ipartestületnek a mostani költségvetési év első és második negye-

dere szóló adóját. A volt elnök a fizetést természetesen megtagadta és nem volt hajlandó átadni az ipartestület helyiségeinek kulcsát sem. Fodor végrehajtó erre lefoglalta az ipartestület minden ingó vagyonát — többek között egy nagyértékű zongorát is — és azt kocsin nyomban elvitette az adóhivatal raktárába. Hunyadi Géza telefonon jelentést tett az esetről Muth Gyula oradeai munkakamara elnöknek, aki a jogtalan foglalás ellen megteszi a szükséges lépéseket.

A gabonaexport fokozása. A gabonaexportőrök ma a nemzeti exporthivatal helyiségeiben ülést tartanak, amelyen megvitatják az export növelésének lehetőségeit. Az ülésen az illetékes hatóságok képviselői is részt vesznek.

A mézárások a husarak emelését kéri. A városházán tegnap megjelent a mézárásoknak egy küldöttsége, amely a marha- és disznóhús árának felemelését kérte. A küldöttség tagjai arra hivatkoztak, hogy az ármegállapító bizottság azokat az árakat vette figyelembe, amelyek még április hónapban voltak érvényben, azóta pedig az élőállat ára átlagosan négy-öt leit emelkedett. Igéretet kaptak, hogy bizottságot állítanak össze, amely tanulmányozza a piaci árakat és ennek alapján előterjesztést tesz majd az ideiglenes bizottságnak.

Félmilliárd leiert új utak épülnek. A legutóbbi minisztertanács határozatot hozott, amely szerint az ország különböző részeiben félmilliárd leit értékben stratégiai szempontból nagyfontosságú utakat építenek. Az egyik ilyen út Bucurestit fogja összekötni Constantával és ennek építési költségei 139 millió leit tesznek ki. A Bânság szempontjából nagy jelentőséggel bír az az országút, amely Turnuseverint köti majd össze Orsovával és onnan tovább vezet Mehadiáig. Ez az út 174 millió leibe kerül, de az építési költségekben benne foglaltatik annak az utrésletnek az elkészítése is, amely Baile Herculane állomást a fürdőteleppel köti össze.

Élénkül a buzapiac. A bânági gabonapiacra a buza irányzata barátságos. Az exportőrök részéről mutatkozó és egyre élénkülő kereslet következtében az árak emelkedtek. Az üzleti forgalom megindulásával remélik, hogy az ár-

emelkedés tartós lesz. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 400, új buza 79—80 kilós 405, tengeri 300, zab 255, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpá 250, muharmag 320, nagymalmi liszt a 30/70-es beosztásból szákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucernamag 25 és a lóheremag 28 lei kilónként.

A dió leszedése még tilos. A fővárosból jelentik, hogy a földművelésügyi miniszterium rendeletet adott ki, amelyben megtiltja a diónak szeptember 15-ike előtti leszedését. Ezzel azt akarja, a miniszterium elérni, hogy a dió az export céljaira megfelelő legyen.

Meghosszabbították az állatvágás idejét. A mézárások és hentesek azzal a kérelemmel fordultak a város vezetőségéhez, hogy a vágóhidon kedden és csütörtökön délelőtt az eddigi kilenc óra helyett tíz óráig végezzenek vágásokat. A város ideiglenes bizottsága a kérelem teljesítéséhez hozzájárult.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. Lár 161—165, angol font 855—865, olasz (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

MOZI

Péntek, szeptember 11.

Apolló-mozi: Kozákvér.
Capitol-mozi: Bosnyákok.

Yacht-tea a Britanniában

R. gény

Irtá: S. KOVÁCS FERENC

30

— Alázatos tisztelem, Ödön bátyám s enged meg, hogy Mädy lányod kezét egyszer s mindenkorra megkérjem... Alázatos tisztelettel jelentem azt is, hogy a szerelem mindkettőnk szívében annyira elhatárolódott, hogy mihamarabb meg is szeretném esküdni. Ha lehetséges, még a főhadnagyi előléptetésem előtt... Ehhez becses engedelmemet alázattal kérem.

A vezér arca már egészen komoly. Dani halothalvány és ugyanabba a székbe kapaszkodik meg, amelyre tegnap, amikor elbocsátották a bank kötelekéből... Mädy az ablak felé fordul és kis zsebkendőjével a szemébe gyűlt könnyecskéket szárítja fel... Sass Ödön most megöleli a fiut és megveregeti a vállát.

— J l van, fiu, majd meglássuk. Aztán a lánya felé megy és hosszan megcsókolja.

— Aztán boldog vagy?

— Boldog apuskám, különösen azért, mert te ilyen édes vagy. — mondja Mädy és Danira néz, aki most lehajtott fejjel áll és maga elé bámul.

— Mi pedig régi barátok maradunk, — mondja és a kezét nyújtja.

Dani elfogadja a felé nyújtott kezét és a lány szemébe nézve szomorúan csak ennyit mond:

— Gratulálok Mädy, erre a nagy öröme igazán nem is számítottam...

A lány megéri Dani célzását, de úgy tesz, mintha

mitsem mondott volna neki...

— Na gyere, — mondja vigan, belekapaszkodik a kis hadnagyba és rángatja az ajtó felé. Megyünk a mamához az örömhírral. Az eljegyzési lakomára, amely holnap este lesz, magát is meghívom Dani, legyen szerencsénk...

A hadnagy még kezel a vezérrel, aztán Danival. Dani morog valami gratulálás félt, de a lány mint a szélvész, magával ragadja és egy pillanat múlva már nincsenek a szobában.

A vezér most a gyerekek után néz egy pillanatra, összezsapja a kezét és Danihoz fordul:

— Hát mit szól ehhez, Szerencsi ur? Boldogok...

Dani nem felel, csak bambán néz maga elé. Most a vezér folytatja:

— Ja, hogy visszatérjünk... Ha tegnap szólt volna mindjárt, de az igazgatósági tagok követelték, hogy azonnal bocsássam el. Sajnos, ezt az elbocsátást már nem tudom visszavonni, mert az a vélemény alakult ki, hogy egy tisztviselő, aki az intézet érdekeit ennyire megérti, nem maradhat... Kedves barátom, én egyedül maradtam maga mellett, hiszen sejtettem én, ahogy ilyen körülmények játszhattak közre, de mégis egy ember egy egész igazgatóságra meleg ajánlósortokat adok magának a Magyar Leniparhoz, az igazgatója igen jó barátom... próbálja ott meg... Isten magával, fiam, — és kezét nyújt Daninak.

Dani megfogja a vezér kezét, meghajítja magát és elindul az ajtó felé. A vezér még utána szól:

— A titkárságban várja meg az ajánlólevelet...

Aztán holnap este legyen szerencsénk magához... Szerencsi Dani nem hall semmit, csak megy, megy ki a szobából, lassan le a lépcsőn... Nem, de hogy

megy be a titkárságba... Szemei könnyel telnek meg. Kiér a kapu elé, leveszi a ponyvát a gépről, összegyűri, beteszi az oldaltáskába... ráül és elhajt...

IV.

Hajt... hajt... Tíz perc múlva már kint van Ujpest felé az országúton. Csak hajt, hajt, ki tudja hova... ki tudja milyen céllal... zavaros gondolatok lepik el az agyát. Visszagondol a három fiura... akik érettségi után elhatározták, hogy egyforma márkájú gépet vesznek...

Ha valaki belefog a motorba, az olyan mint a morfium, azzal már csak meghalni lehet, — ezt mondta mindig... A két pajtás már meghalt. Most ő van soron. Egyre nyomja a gázt... Dani látja, hogy az ut elkanyarodik...

— Mi pedig régi barátok maradunk... — mondta a lány... És a vezér ajánlólevelet akart neki adni... A Málcsi néni pénze megvan... Holnap este van az eljegyzési lakoma... Őt is meghívták... Gyönyörű... egyszerű...

Rohan a gép, a kanyar egyre közelebb fut... Dani tartja a kezét a kormányon... a karjában valami merev erő uralkodik... be akar dőlni, de már... meg-rántja a féket, de a hatalmas iramban száguldó gép nem engedelmessékedik és már... a kerekek állnak, úgy csuszlik a kövezeten tovább a gép, de már... De már itt a kanyar, a gép billen... Dani elveszti az egyensúlyát... az árok szája tátongva hívja áldozatát... A gép saját tengelye körül kettőt fordul, lángbaborul... és már bent van az utmenti árokban...

Ó volt a harmadik... Rajta volt a sor...

— Vége. —

Rádió

Péntek, szeptember 12. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Motzoi-zenekar műsorának közvetítése. 19.50: Felolvasás. 21.10: Puccini: Manon Lescaut, opera. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Ének. 13.30: Hírek. 13.55: Zongora. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Séta a nyomoréksági kiállításon. 18.40: A vakok énekara. 19.30: Sportközlemények. 19.45: Zongora. 20.30: Oláh György előadása. 21: Szalónzene. 22.15: Hírek. 22.35: Hangversenyzenekar. 23.25: Időjárásjelentés. 23.50: Angolnyelvi előadás. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek. Budapest II. 20: Élet az erdőn. Réz Endre előadása. 20.30: Hanglemezek. 21: Barokk-nő — romantikus-nő. Irodalomtörténeti előadás. 21.30: Hírek. 21.50: Zoltán Irén énekel zongorakísérettel. 22.25: Szalón- és jazz-zene. Bécs. 18: Énekhangverseny. 18.30: Mandolin- és citerahangverseny. 18.55: Az Istenek alkonya című zenedráma előadása. 24.40: Régi idők keringői. Belgrád. 21.30: Népdalok. 23.20: Lemezek. Frankfurt. 19: Nyitá-

nyok. 20: Szórakoztató-zene. 23.30: Zenekari hangverseny. 1: Szórakoztató-zene. Milánó. 20: Vegyes-zene. 21.40: Operett-részletek. 22.10: Zenekari hangverseny. 22.50: Hegedűhangverseny. 24.15: Tánczene. München. 20: Szórakoztató-zene. 22.20: Közzene. 23.30: Zenekari hangverseny. Prága. 20.55: Vidám népdalok. 22: Zenekari hangverseny. Róma. 20.20: Vegyes-zene. 21.40: Operett-előadás, utána tánczene. Stockholm. 22: A rádiózenekar magyar hangversenye. 23: Szórakoztató-zene. Varsó. 20: Hangverseny. 22: Szimfónikus-zene. 23.15: Dalosverseny. 24: Táncclemez.

Szombat, szeptember 12. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: Katonazene közvetítése. 20.25: Gramofonlemez. 21.25: A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.45: A Cristea-zenekar műsorának adása. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Magyar-dalok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Szalónzene. 15.40: Hírek. 17.15: Sz. Tüdös Klára előadása. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Faragó György zongorázik. 18.45: Mit üzen a rádió? 19.20: Filmzene-felismerési rejtvény. 20.10: Ezer esztendeje annak... 21: Az osztrák rádió-

Az ország legolcsóbb 3 hetes gyógykurája

Băile Lipován

A Glacia-szállodában

földszinten, I. vagy II. emeleten, tetszés szerinti szobával, háromszori étkezéssel szeptember havában:

21 napra	Lei	1260—
14	"	980—
10	"	750—
8	"	650—

állomás műsorának közvetítése. 22.40: Hírek. Budapest II. 18.15: Műszaki előadás. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.10: Albert Ferenc hegedül. 21: Hanglemezek. 22.05: Hírek. Bécs. 18.05: Lemezek. 20.10: Szimfónikus-zene. 21: Zenés hangjáték. 23.30: Oratórium és operariák. 24.15: Szórakoztató-lemezek. Belgrád. 20.50: Lemezek. 21: Szerb népdalok. 23.20: A rádiózenekar hangversenye. 24: Tánczene. Berlin. 23.30: Vidám hétvégi est. 1: Tánczene. Milánó. 20:

Vegyes-zene. 21.40: Bajazzók című kétfelvonásos opera előadása. 23.45: Tánczene. München. 17: Tarka zenés délután. 21.10: Szórakoztató-zene. 23.30: Vidám hétvégi est. Prága. 19.45: Lemezek. 20.35: Népszerű zene. 21.20: Ünnepi hangverseny. Róma. 20.20: Vegyes zene. 23.15: Tánczene. Stockholm. 21.45: Tánczene. Strassbourg. 21.30: A mosoly országa című operett előadása. 24: Tánczene. Varsó. 20: Zenekari hangverseny. 22: Csellóhangverseny. 23.15: Szórakoztató-zene. 24.30: Tánczene.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Állástkeresők szavankint 2 le. Híreket, jelölés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ugyan: hirdetésekre a jelöléssel ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket foglalt Csatár: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică: Kárhozatrafik, Piața Traian és Str. Mercur sarok. Principele Carol: Marchtrafik, Piața Kútli. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Állalmazás

Nevelőnő

Turnuseverinbe 4 éves és 2 éves kisleány mellé, aki perfekt román és német, felvétetik. Bővebbet betegségyőzpénztári igazgatónál. (4677)

Állást keres

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Fiatal minden

aki jól főz, kisebb családnál azonnalra állást keres. II., Str. Digul Mare 12. ajtó 2. (885)

Lakás

Butorozott

szoba, külön bejárat, fürdőszoba használatlaltal és esetleg teljes ellátással, szeptember 1-től kiadó. IV. kerület, Str. Mircea Voda 3. (925)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

4-szobás

modern lakás, kerti és utcai terraszokkal, az I. kerületi villanegyedben, november 1-re kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4661)

Keresek

2-szobás, fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban. (4899)

2, 4 és 5 szobás

lakások kiadók, a Papneveldei bérpalotában. I., Str. Lonovici 2. (4651)

3-szobás családi ház kiadó

II. ker. szőlőkben, összes mellékhelyiségekkel, havi 1000 leiert. Érdeklődni I. ker., Str. Lonovici 1. Házmeztárnél. (4655)

Egy szobás lakás

fürdőszobával, a IV-ik kerületben kerestetik. Cim a kiadóban. (4998)

Lakás

2 szoba, fürdőszobás, pormentes, egészséges, ujonnan festve és mázolya, kerhasználatlaltal egyetemben, azonnal kiadó. III., Str. Memorandului 4 szám. (4650)

Kiadó

forgalmas helyen, új házban két szobás modern lakás, egy " " éthelyiség és egy száraz és világos helyiség műhelynek vagy raktárnak alkalmas. IV., Str. I. C. Brătianu 12. (4659)

PELLEGRINI

vivóterem

Kurzusok hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek. / Gyermekeket 8 évtől felfelé a legmodernebb pedagógia szerint tanítok.

Nyitva 3—9-ig / I., Piața Tepeș Vodă 2 / Nyitva 3—9-ig

Megokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Előfizetési árak (mindegyik lapra együtt):
 negyedévre 100— lei
 félévre 200— lei
 egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyese — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 le bélyeg beiktatása ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timișoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Adás-vétel

Kézi mángorló

használt, de jókarban levő és hinta oszlopok és szarvasagancsok, eladók. III., Bulev. Eroilor de la Tisa 25. (4634)

Használt kis elektromotorokat

0.5—3 lóerőig, bármilyen állapotban, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (4657)

Pianó

jókarban levőt, megvételre keresek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (630)

Iskolakönyvek

jókarban levők, a gimnázium III. osztálya részére, féláron eladók. Cim a kiadóban. (631)

Fülfűtés

Olesón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Adám Willweith. (4382)

Hölgyek szives figyelmébe!

Harisnyaszemek feuszédését pontosan és olesón vállalom. Cim: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közeliében.

Teljes ellátást

kaphat uricsaládnál 12—14 éves leány. Ugyanott egyszerű udvari szoba kiadó. I., Str. Mocioni 10, II. em. (4676)

Hirdessen

a **Déli Hírlapban**